

2020-05-14 Paikkaryhmän kokous

Aika: 14.5.2020 klo 13-15.30

Paikka: <https://helsinki.zoom.us/j/125787130>

Paikalla:

- Kenneth Ahlfors, Kansallisarkisto
- Miia Herrala, Kansallisarkisto
- Susanna Änäs, Wikidata
- Mikko Lappalainen, Kansalliskirjasto
- Matias Frosterus, Kansalliskirjasto (puhis)
- Mirja Anttila, Kansalliskirjasto
- Marja-Liisa Seppälä, Kansalliskirjasto (siht.)
- Jarmo Saarikko, Kansalliskirjasto
- Sampsa Heinonen, Museoliitto

Poissa:

- Piia Naukkarinen, Kansalliskirjasto
- Hannu Häkkinen, Museovirasto
- Leena Furu-Kallio, Kansallismuseo

Muistio

- Tiedotettiin seuraavaa:
 - Kansalliskirjasto ei saanut lisärahoitusta vuosille 2021-2024 paikkatietopalvelun kehittämiseksi KAM-sektoreille ja muille kiinnostuneille.
- Päätettiin seuraavaa: Muutokset seuraavien tyyppiryhmien (palluroiden) välillä muuttavat mentaalin paikan toiseksi mentaaliksi paikaksi:
 - Alue, maanosa
 - Maa, valtio
 - Maakunta
 - Kunta, kaupunki
 - Kylä, kulmakunta, kaupunginosa
 - Katu, liikennealue
 - Valtatie
 - Luonnonmaantieteellinen paikka
 - Historiallinen paikka
- Todettiin tyyppiryhmittelystä:
 - Luokittelu/tyypittely on alustava listaus, jota testataan todellisia kuvailutapauksia vasten
 - Muutokset hierarkkisessa paikkarakenteessa voivat aiheuttaa outoja seurauksia alempana hierarkiassa oleviin paikkoihin
 - Tarvittaessa lisätään paikkatietopalveluun uusi ominaisuus (property) containedBy, jolla voidaan eri alueiden läpi kulkevat valtatiet tms. eri alueisiin
 - Ks. myös [Paikkannimirekisterin_paikkaluokitus.xls](#)
- Päätettiin seuraavaa: Mentaali paikka pysyy aina samana, vaikka nimi ja geolokaatio muuttuvat. Vain paikan tyyppin muutos aiheuttaa mentaalin paikan muutoksen.
- Sovittiin paikkatietomallin kuvaukseen sisällytettävistä asioista:
 - Päätetyt asiat:
 - Paikkatietopalvelun identifiointi on yhteisesti tunnistettu ja melko stabiili paikka, joka kuitenkin muuttuu ajassa. Paikka on tunnistettavissa nimien ja sijainnin perusteella ja ne voivat muuttua ajassa.
 - Ajallisesti seurataan nimen, tyyppin ja geolokaation muutoksia eli nimeen, tyyppiin ja geolokaatioon liitetään aikamääre. (toteutus mahdollinen lisäresursseilla)
 - URI-tunnisteet liitetään mentaalin paikan lisäksi paikan nimiin, jotta nimeen voi yhdistää ominaisuuksia, esim. aikamääreen. Hakujärjestelmä voi hyödyntää nimikohtaisia URI-tunnisteita ja niihin liittyviä ominaisuuksia. (toteutus mahdollinen lisäresursseilla)
 - Nimen, geolokaation tai laajemman paikan muutos ei muuta mentaalia paikkaa.
 - Erikseen määritellyt tyyppiryhmien väliset muutokset muuttavat mentaalin paikan toiseksi.
 - Keventävä väliaikaisratkaisu:
 - Jatketaan YSO-paikossa nimikohtaisia paikkojen kuvailua eli ei luoda abstrakteja mentaaleja paikkoja. Nimikohtaiset paikkojen kuvailut linkitetään toisiinsa. Esim. YSO-paikkojen Leningrad ja Pietari säilytetään ja liitetään toisiinsa exact match -suhteella.
 - Keskeneräiset asiat:
 - Luonnonmaantieteellisten paikkojen määrittely
- Suunniteltiin alkusyksystä toteutettavaa työpajaa:
 - Tavoite: KAM-sektoreita laajemman näkemyksen saaminen paikkojen mallinnukseen
 - Kutsuttavat:
 - Teemu Leskinen, Antti Jakobson, Esa Tiainen / Maanmittauslaitokselta
 - Helinä Uusitalo / Kotukselta
 - Outi Hermans, Miikka Haimila? / Helsingin kaupungilta
 - Terhi Ainiala, Eero Hyvönen, Esko Ikkala, Jouni Tuominen / Helsingin yliopistolta
 - Jari Väättäinen, Tomi Kauppinen, Niko Partanen / Jostain
 - Lauri Saarikoski, Pia Virtanen / Yle
 - Taarna Valtonen / Oulun yliopistosta
 - Minna Ryyppö / Museovirastosta
 - Minna Perähuhta / Ympäristöministeriö
 - SLS
 - Etukäteisvalmistelut: työnjako

- Ajankohta etä- tai lähityöpajalle: 15.10.2020 klo 13-16
- Etätoteutus: Zoom breakout-rooms
- Alustavan ohjelman sivun tekeminen **kesäkuussa**: Marja-Liisa
- Kutsun lähettäminen ja uutisen tekeminen **kesäkuussa**: Mikko, Matias
- Ilmoittautumislomakkeen teko, lähetys ja työpajan aihe-ehdotusten pyytäminen (DL syyskuun alku) **kesäkuussa**: Digime-Anne
- Selkeäsanaisen kuvauksen tekeminen paikan mallinnuksen tilanteesta KAM-sektoreilla **elokuussa**: luonnos Miialta, muut täydentävät
- Alustuspuheenvuorot (tulosten esittely)
- Kommenttipuheenvuorot osallistujilta: lähetetään etukäteen kuvaus
- Ryhmytyöt
- Siirrettiin seuraavaan kokoukseen:
 - Miten luonnonmaantieteellisten paikkojen määrittely eroaa hallinnollisten paikkojen identifioinnista vai eroaako?
 - Tietomallin testaaminen käyttäjätapausten avulla kuvailijan, sanaston muodostajan ja Finnan tiedonhakijan näkökulmista: ks. [Miian lista tapauksista](#)
 - Paikkatietopalvelun tuotantoalustavaihtoehtojen kartoittaminen:
 - Paikkatietopalvelun pohja wikibasessa: https://paikka.wiki.opencura.com/wiki/Main_Page
 - Sopiiko ontologian hierarkia paikkainstanssien identifiointiin vai voisiko paikkojen väliset suhteet kuvata suhdeviittauksilla, ilman hierarkiaa, jolloin paikka itsessään olisi stabiilimpi vaikka ympärillä olevat asiat muuttuvat? Jos suhteisiin voitaisiin sisällyttää aikamääreet, voisiko paikkojen suhteista toisiinsa tuottaa aikakohtaisia hierarkioita lennosta?
- Seuraava kokous: 10.9. klo 9.30-12
 - Viimeistellään kuvaus
 - Suunnitellaan työpaja